

Lausunto

21.05.2021

Asia: VM019:00/2021, VN/2033/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022

Lausunnonantaja

Lausunnonantaja on:

Kuntayhtymä

Huomiot valmistelun rahoituksen määräytymisperusteisiin

a) Hyvinvointialueiden valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Hyvinvointialueiden valmisteluun liittyvissä tehtävissä merkittävä osa perustamistehtävistä on toteutettava riippumatta hyvinvointialueen koosta. Perusrahoituksella on varmistettava, että myös pienillä hyvinvointialueilla rahoitus riittää väliaikaisen toimielimen tehtävien hoitamiseen. Pienillä hyvinvointialueilla €/asukas –mittarilla mitattuna perustamiskustannukset nousevat väistämättä korkeammaksi.

Asetusehdotuksen mukaan rahoituksesta kaksi viidesosaa jaetaan järjestävien viranomaisten lukumäärän mukaan. Tähän liittyy riski integroituneiden kuntayhtymien alueilla. On tärkeää, ettei synny tilannetta, jossa jo valmiiksi etupainotteisesti integroituneet alueet jäisivät heikompaan asemaan alkutilanteessa olevien alueiden kanssa. Tällä hetkellä integroituneiden kuntayhtymien sote-kustannuksissa ovat jo sisällä muutostyöstä aiheutuneet kustannukset, harmonisoidut palkat ja sopimukset, yhtenäistetyt potilas- ja asiakastietojärjestelmät sekä muut ict-ratkaisut jne. Alueet ovat ”omalla rahoituksellaan” kustantaneet muutoksen. Yhdistymisvalmiutta kuvaava hyvinvointialueiden välinen ero tulee taloudellisesti kompensoida muutostilanteessa niin, että olemassaolevat sote-kuntayhtymät ja vasta nyt yhdistettävät alueet ovat keskinäisesti yhdenvertaisessa asemassa. Myös jo integroituneissa kuntayhtymissä riittää edelleen tehtäviä ja riittävällä rahoituksella voidaan tukea muutoksen onnistumista.

Edellä todetuista riskeistä huolimatta katsomme, että Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen VATE-toiminnan rahoittamiseksi esitetty asetusmuotoilu on hyväksyttävä ja sen perusteella ennustettu rahoitus riittävä. Tulevassa muutosrahoituksessa on kuitenkin edelleen huomioitava, että

integroituneiden sote-kuntayhtymien alueet tulevat huomioiduksi tasa-arvoisina alueina maan muiden alueiden kanssa.

b) HUS-yhtymän valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

-

Muut huomiot asetusluonnokseen tai perustelumuistioon

Muut huomiot

Hyvinvointialueiden välisten kustannusjakoperusteiden lisäksi on huomioitava, että VATEn toimintaan ohjattava kokonaisrahoituksen tulee olla riittävä, jotta sillä voidaan tosiasiallisesti kattaa Voimaanpanolaissa väliaikaiselle valmistelutoimielimelle säädettyjen tehtävien kokonaiskustannukset. Puuttuvaa rahoitusta ei saa toteuttaa siirtämällä rahoitusta pieniltä tai jo valmiiksi integroitujen sote-kuntayhtymien alueilta ns pirstalemaakunnille.

Kellokoski-Kari Eija
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä Soite